

BUSHMAIL
Esther, correspondent buitenland

Cecil de leeuw

Met als doel de cheetahs in Zimbabwe te behouden, heeft Esther van der Meer, samen met haar man Hans, Cheetah Conservation Project Zimbabwe opgericht. Esther en Hans reizen momenteel door Zimbabwe om de cheetah populatie in kaart te brengen. Regelmatig schrijft Esther in *Biotechniek* over haar belevenissen in de bush. Nieuwsgierig geworden? Surf naar www.cheetahzimbabwe.org of facebook.com/CheetahZimbabwe voor meer informatie over haar onderzoek en de mogelijkheden om hieraan bij te dragen.

Verontwaardiging om Cecil

Cecil, wie kent deze beroemdste leeuw van Zimbabwe niet?! De dood van deze charismatische leeuw werd zelfs opgenomen in het 2015 eindejaarsoverzicht op de Nederlandse televisie. Ik werk ondertussen al tien jaar in en rond Hwange National Park maar had nog nooit van deze leeuw gehoord. ‘Cecil wie?!’ was dan ook mijn reactie toen mijn familie in Nederland mij, toen weken nadat deze leeuw dood geschoten was de media hype ineens losbarstte, op dit verhaal wees. Cecil de leeuw, die leeuw die dood geschoten is. Tja, dat doet natuurlijk niet direct een belletje rinkelen want elk jaar worden er helaas tientallen leeuwen (met of zonder halsband) in Zimbabwe dood geschoten, hetzij als trofee, hetzij als probleem dier. Wat was de wereld boos op die laffe tandarts die dit mooie dier naar het hiernamaals schoot. Massaal doneerde iedereen geld aan elke willekeurige instantie die maar iets met leeuwen te maken had, want dit mocht niet nog een keer gebeuren. Niet alleen onze collega onderzoekers van Cecil haalden in korte tijd meer dan een miljoen dollar binnen (wat zij overigens ongetwijfeld goed zullen besteden), ook onze lokale anti stroperij unit in Victoria Falls (180 km van Hwange National Park) haalde met hun golfdag ter nagedachtenis aan Cecil een flink bedrag op. Opportunistisch als mensen zijn, probeerden Jan en alleman mee te liften op de media hype. En dus verschenen er op zelfs gerenommeerde zenders als CNN en BBC niet-geverifieerde verhalen van de meest obscure informanten. Voor we het wisten was ook Jericho, nu opeens Cecil’s broer, dood. Als je niets met Cecil te maken had dan bedacht je wel een invalshoek om toch mee te kunnen praten. Zo wist een gevierde zakenman in Victoria Falls, die een neushoornstichting heeft in de media te melden dat hij ‘net nog contact gehad had met de Cecil onderzoekers en dat die hadden bevestigd dat Jericho nog leefde’.

»

**CONSTANCY
& TRACEABILITY**

SAFE

SCIENTIFIC ANIMAL FOOD & ENGINEERING

CONTROL

**DEDICATED
PLANT**

DIETS • CUSTOM DIETS • BEDDINGS & ENRICHMENT

SAFE • Route de Saint Bris 89290, Augy • France

T: +33(0)3 86 53 76 90 • Fax: +33(0)3 86 53 35 96 • info@safe-diets.com • www.safe-diets.com

Het Cecil-effect

‘Er gaat nu echt iets veranderen hoor’ riep iedereen zowel binnen als buiten Zimbabwe, ‘je zult het zien, er is een Cecil-effect, de jacht gaat stoppen’. Tja, dat er een Cecil-effect was, konden we niet omheen, er werd zelfs een Cecil Lion Summit aangekondigd. Hoe zit het met die verandering? Behalve dat de jachtindustrie weinig tot geen klanten meer heeft, is er niet zoveel gebeurd. We wachten inmiddels sinds juni op berechting van de professionele jager. Nu de jacht officieel als legaal bestempeld is, en de enige misstand dus is dat de jacht niet in het juiste gebied is uitgevoerd, is wel duidelijk dat deze berechting op niet meer dan een tik op de vingers uit zal lopen. Als het aan Zimbabwe ligt zal er dus niet zoveel veranderen. Maar interessant genoeg ligt het niet alleen aan Zimbabwe. Ondanks dat we in deze landen alles afgeschoten hebben wat op vier poten liep en we niet met leeuwen of olifanten in onze achtertuin leven of willen leven, hebben de Europese landen en de Verenigde Staten zeggenschap over de Afrikaanse dieren. ‘Stoppen die jacht’ is de heersende politieke mening. Ook in de Nederlandse politiek gingen er stemmen op om de import van jachttrofeeën in Europa en Nederland te verbieden; ironisch genoeg sprak een meerderheid in de tweede kamer zich in diezelfde maand uit voor het behoud van jacht in eigen land.

In 2015 werd de import van leeuwen trofeeën in Frankrijk en Australië illegaal, in de Verenigde Staten werd de import van leeuwen trofeeën aan banden gelegd en de druk op de EU om import van leeuwen trofeeën te verbieden neemt toe. Zo’n import verbod wordt niet alleen ingevoerd voor leeuwen, in 2014 werd de import van olifanten trofeeën in de Verenigde Staten (tijdelijk) illegaal.

De andere kant van de medaille

Dat klinkt fantastisch maar wat gaan we hier uiteindelijk mee bereiken in Afrika? We gaan hiermee bereiken dat er minder interesse in de bescherming van wilde dieren is, dat er minder land voor wilde dieren beschikbaar is en dat er meer dieren als probleemdier, zonder enige vorm van inkomsten anders dan vlees voor de community, afgeschoten zullen worden. Houden van dieren is een luxe. In derde wereld landen als Zimbabwe bestaat deze luxe niet en worden dieren gezien als gebruiksvoorwerpen, een hond heb je om je erf te bewaken, een kip om een ei te leggen en wilde dieren zijn er om op te eten of op z’n minst te doden want anders eten ze je maïs of koe op.

In een normaal jaar wordt er in Zimbabwe rond de 16 miljoen dollar verdiend met de jacht. Daarnaast geeft deze industrie honderden mensen een baan, als professionele jager, spoorzoeker maar ook als kok of schoonmaker in de lodge waar de jagers verblijven. Dit betekent dat, zeker op regeringsniveau, wilde dieren economisch waardevol zijn en er dus interesse is om ze te beschermen. Om ervoor te zorgen dat de mensen in de community die de problemen van de wilde dieren ervaren voordeel hebben van het leven met dieren zijn er in de jaren ’80 initiatieven gestart om de inkomsten en het vlees uit de jacht met de community te delen. Hoewel dit door de corruptie »

niet op alle plekken even goed werkt, zijn er zeker plekken waar dit model wel succesvol is en probleemdieren, in plaats van door de community in strikken gedood te worden, als dure jachttrofeeën door trofee jagers afgeschoten worden en dus een vorm van inkomsten geven.

In Zimbabwe is 12,7% van het land door de staat beschermd voor wilde dieren, ongeveer de helft hiervan is bestemd voor fotografisch toerisme, de ander helft wordt gebruikt voor de jacht. Daarnaast is er 16,6% van het land dat niet door de staat beschermd wordt in gebruik voor de jacht, dit land wordt dus privé beschermd. De meeste jachtgebieden zijn door het type terrein te ruig voor fotografisch toerisme. Zo zijn er sinds het verbod op jacht in Botswana slechts een minimaal aantal jachtgebieden in gebruik genomen voor fotografisch toerisme. De alternatieve vorm van landgebruik is dus landbouw, vee of woongebied voor de (toch al tegen de grenzen van natuurgebieden aanduwende) bevolking. Landbouw, vee, mensen en wilde dieren gaan niet goed samen, de historie heeft geleerd dat de wilde dieren dus het veld moeten ruimen.

Goed, ik hoef het denk ik verder niet uit te leggen, ‘you get the picture’: als we de jacht verbieden gaat dit de wilde dieren in Afrika niet ten goede komen. Volgens de meest recente berekeningen hebben we minimaal 1,25 biljoen dollar per jaar nodig om de bestaande leeuwen habitat in Afrika effectief te managen en de lokale bevolking te compenseren voor het leven met wilde dieren. Geloof me, ik zal nooit een dier voor de lol kunnen doden en zie Cecil ook veel liever op de foto dan in een trofeeën kamer in de Verenigde Staten, maar zolang Europa en de Verenigde Staten niet bereid zijn dit bedrag neer te tellen, is het struisvogelpolitiek om te pleiten voor een verbod op het jagen van leeuwen.

Voor een gebalanceerd stuk over de voor en nadelen van jagen in Afrika zie: Lindsey PA, Balme GA, Funston PJ, Henschel PH, Hunter LTB (2015) Life after Cecil: channeling global outrage into funding for conservation in Africa. Conservation Letters. doi: 10.1111/conl.12224: 1-6.

